

ผลของการใช้กิจกรรมการกระจำค่านิยมต่อการมีวินัยในตนเองของนักศึกษา
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี โครงการเกษตรเพื่อชีวิต

ว่าที่พันตรี สมพงษ์ บุญญา

คุณภูนพนธ์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาคุณภูนพนธ์

สาขาวิชาการศึกษาและการพัฒนาสังคม

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

กุมภาพันธ์ 2555

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนดุษฎีนิพนธ์ ระดับบัณฑิตศึกษา
จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำภาคเรียนปลาย ปีการศึกษา 2551

คณะกรรมการควบคุมคุณภูมิพนธ์และคณะกรรมการสอบคุณภูมิพนธ์ ได้พิจารณา
คุณภูมิพนธ์ของสมพงษ์ บุญญา ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปรัชญาคุณภูมิบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาและการพัฒนาสังคม ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมคุณภูมิพนธ์

..... นพ. พน. กาน..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.มานพ แจ่มกระจ่าง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ สุทธิชาติพย์)

คณะกรรมการสอบคุณภูมิพนธ์

..... พ.ศ.๒๕๖๑ ๗๐๘/๙๙..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมวงศ์ วัฒนสุนทร)

..... นพ. พน. กาน..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.มานพ แจ่มกระจ่าง)

..... นพ. พน. กาน..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ สุทธิชาติพย์)

..... พ.ศ.๒๕๖๑ ๗๐๘/๙๙..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ)

คณะกรรมการศาสตร์ อนุมัติให้รับคุณภูมิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปรัชญาคุณภูมิบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาและการพัฒนาสังคม ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... ดร.มนตรี แย้มกสิก
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แย้มกสิก)
วันที่ ๑๐ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๕

ประกาศคุณภาพ

คุณภูนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากองค์ค่าศตราจารย์ ดร.มานพ แจ่มกระจาง อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ สุทธิชาทิพย์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา รวมทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมวงศ์ วันสนุนทร ประธานสอบคุณภูนิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ์ กรรมการสอบคุณภูนิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอรับของพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอรับของพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการอาชีวศึกษาและพัฒนาสังคมทุกท่านที่กรุณาให้ความรู้ ให้คำปรึกษา ตรวจแก้ไขและวิเคราะห์ผลงาน ทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ รวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์จากผู้บริหาร คณะครุฯและนักศึกษา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชลบุรี และวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี ที่ให้ความร่วมมือ เป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบคุณ คุณวิศิริ รังไสว ที่เป็นวิทยากรร่วม และคุณวิภาวดี ลักษันทบุตร ที่ช่วยตรวจสอบข้อมูล ทำให้คุณภูนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้ส่วนหนึ่งได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอรับของพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี่ด้วย

ขอรับของพระคุณบิดามารดา ผู้ให้ชีวิตปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมความดีในใจตลอดมา
ขอรับของพระคุณ ผู้อำนวยการเทียบ เด็งไตรรัตน์ ผู้ที่ทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการทำงานที่มุ่งเป้าหมายแห่งความสำเร็จ

ขอขอบคุณ คุณสมปอง บุญญา คู่ชีวิต และครอบครัวทุกคน น้องเอ็มและน้องอมลูกสาว ผู้ที่ทำให้ได้รู้จักคำว่า รัก โดยไม่มีเงื่อนไขและเพื่อน ๆ นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการศึกษาและ การพัฒนาสังคมทุกท่านที่ให้กำลังใจและสนับสนุนผู้วิจัยเสมอมา

ขอขอบคุณ คุณแอนตรนรินทร์ ชื่นไถ ผู้ที่ทำให้เกิดความเข้าใจในความจริงใจของคนใน มุมมองที่แตกต่างและคงตาม

คุณค่าและประโยชน์ของคุณภูนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณกตัญญูกิตเวทิตาแด่นุพารี บูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษาและ ประสบความสำเร็จมาจนตราบเท่าทุกวันนี้ ขอให้ทุกท่านมีความสุข สุขภาพแข็งแรง

ว่าที่พันครร สมพงษ์ บุญญา

49820111: สาขาวิชา: การศึกษาและการพัฒนาสังคม; ปร.ด. (การศึกษาและการพัฒนาสังคม)

คำสำคัญ: การกระจ่างค่านิยม/ การมีวินัยในตนเอง

ว่าที่พันธุ์ สมพงษ์ บุญญา: ผลของการใช้กิจกรรมการกระจ่างค่านิยมต่อการมีวินัยในตนเอง ของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี โครงการเกษตรเพื่อชีวิต (THE EFFECTS OF THE IMPLEMENTATION OF VALUE CLARIFICATION ON SELF-DISCIPLINE OF STUDENTS, COLLEGE OF AGRICULTURE AND TECHNOLOGY AGRICULTURE FOR LIFE PROJECT) คณะกรรมการควบคุมคุณคุณวีณพนธ์: นานพ แจ่มกระจ่าง, Ph.D., สุรินทร์ สุทธิชาทิพย์, Ed.D. 182 หน้า. ปี พ.ศ. 2555.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการกระจ่างค่านิยมต่อการมีวินัยในตนเอง ของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี โครงการเกษตรเพื่อชีวิต โดยสุ่มมาจำนวน 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คน ด้วยวิธีการแบบจับคู่ กลุ่มทดลองได้รับการฝึกกิจกรรมการกระจ่างค่านิยมต่อการมีวินัยในตนเอง เป็นเวลา 3 วัน ๆ ละ 4 กิจกรรม โดยใช้เวลาในการฝึกกิจกรรมละ 100 นาที ตัวนักศึกษาที่ได้รับการฝึกกิจกรรมการกระจ่างค่านิยม การเก็บข้อมูลแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดชี้ประเทหหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม (Repeated Measures Designs: One between Subjects Variable and One within-Subjects Variable) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนค่านิยมต่อการมีวินัยในตนเองของนักศึกษาที่ได้รับการฝึกกิจกรรมการกระจ่างค่านิยมกับกลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกกิจกรรมการกระจ่างค่านิยม

ผลการศึกษาค้นพบว่า

1. มีปัจจัยสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับช่วงเวลาของการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักศึกษาที่ได้รับการฝึกกิจกรรมการกระจ่างค่านิยม มีค่านิยมต่อการมีวินัยในตนเองสูงกว่า นักศึกษาที่ไม่ได้รับการฝึกกิจกรรมการกระจ่างค่านิยมในระยะหลังทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักศึกษาที่ได้รับการฝึกกิจกรรมการกระจ่างค่านิยมมีค่านิยมต่อการมีวินัยในตนเองสูงกว่า นักศึกษาที่ไม่ได้รับการฝึกกิจกรรมการกระจ่างค่านิยมในระยะติดตามผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. นักศึกษาที่ได้รับการฝึกกิจกรรมการกระจ่างค่านิยมมีค่านิยมต่อการมีวินัยในตนเองในระยะหลังทดลองสูงกว่าระยะก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. นักศึกษาที่ได้รับการฝึกกิจกรรมการกระจ่างค่านิยมต่อการมีวินัยในตนเองในระยะติดตามผล สูงกว่าระยะก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

49820111: MAJOR: EDUCATION AND SOCIAL DEVELOPMENT; Ph.D. (EDUCATION AND SOCIAL DEVELOPMENT)

KEYWORDS: VALUE CLARIFICATION/ SELF-DISEIPLINE

SOMPONG BOONYA: THE EFFECTS OF THE IMPLEMENTATION OF VALUE CLARIFICATION ON SELF-DISCIPLINE OF STUDENTS, COLLEGE OF AGRICULTURE AND TECHNOLOGY AGRICULTURE FOR LIFE PROJECT. DISSERTAION ADVISORIES COMMITTEE: MANOP JAMKRAJANG, Ph.D., SURIN SUTHITHATIP, Ed.D. 182 P. 2012.

The purpose of this research was to study the effects of the implementation of value clarification on self-discipline of college of agriculture and technology agriculture for life project students. The sample used in this study consisted of 30 first year students, who were randomly selected and were divided into two groups by using matched pair technique, 15 in the experimental group and another 15 in the control group. The experimental group was trained with the value clarification activities on self-discipline for three days with four sessions per day, each session lasted 100 minutes. As for the control group, they were not trained with such activities. Data collection was done into three phases; pre-experiment, post-experiment, and follow-up.

Repeated measures designs: one between subjects variable and one within-subjects variable was the statistical device employed to analysis the data in order to compare the scores on self-discipline of the students who were trained with the value clarification activities and of the ones who were not trained with such activities.

As the result of the study it was found that:

1. There was an interaction effect between the experimental method and the length of experimental time at the statistical significance of .05
2. The students who were trained with the value clarification activities were found to have scores on self-discipline higher than the ones who were not trained with such activities at the statistical significance of .05
3. During the follow-up period the students who were trained with the value clarification activities were found to have score on self-discipline higher than the ones who were not trained with such activities at the statistical significance of .05
4. The students who were trained with the value clarification activities were found to have score on self-discipline higher after the experiment than before the experiment at the statistical significance of .05
5. The students who were trained with the value clarification activities were found to have score self-discipline higher during the follow-up period than during the time before the experiment at the statistical significance of .05

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	หน้า
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๑
สารบัญ.....	๒
สารบัญตาราง.....	๓
สารบัญภาพ.....	๔
บทที่	
1 บทนำ.....	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๔
สมมติฐานของการวิจัย.....	๔
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	๕
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	๕
ขอบเขตของการวิจัย.....	๖
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	๖
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๙
การนิวัตย์ในตนเอง.....	๙
ทฤษฎีการกระจ่างค่านิยม.....	๑๔
โครงการเกษตรเพื่อชีวิต.....	๒๕
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๓๒
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	๓๗
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	๓๗
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	๓๗
การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	๓๘
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	๔๒
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	๔๕
4 ผลการวิจัย.....	๔๖
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	๔๖

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
5 อภิปรายและสรุปผล.....	60
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	60
สมมติฐานของการวิจัย.....	60
กลุ่มตัวอย่าง.....	60
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	61
การดำเนินการทดลอง.....	61
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
สรุปผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
อภิปรายผล.....	63
ข้อเสนอแนะ.....	68
บรรณานุกรม.....	69
ภาคผนวก.....	75
ภาคผนวก ก.....	76
ภาคผนวก ข.....	92
ภาคผนวก ค.....	99
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	182

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ระดับขั้นของความรู้สึก.....	23
2 การดำเนินกิจกรรมการกระจ่างค่านิยม.....	44
3 คะแนนเฉลี่ยค่านิยมต่อการมีวินัยในตนเอง ในระดับก่อนทดลอง ระยะหลังทดลอง และ ระยะติดตามผลของนักศึกษาในกลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุม.....	47
4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยของค่านิยม ต่อการมีวินัยในตนเอง ระหว่างวิธีการทดลอง กับระยะเวลาของการทดลอง.....	50
5 ผลการทดสอบผลอย่างวิธีการทดลองในระดับก่อนทดลอง.....	52
6 ผลการทดสอบผลอย่างวิธีการทดลองในระยะหลังทดลอง.....	52
7 ผลการทดสอบผลอย่างวิธีการทดลองในระยะติดตามผล.....	53
8 ผลการทดสอบผลอย่างระยะเวลา ของนักศึกษาในกลุ่มทดลอง.....	53
9 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของค่านิยมต่อการมีวินัยในตนเอง เป็นรายคู่ของ นักศึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกกิจกรรมการกระจ่างค่านิยม ในระดับก่อนทดลอง ระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผล.....	54
10 ผลการทดสอบอย่างของระยะเวลาการทดลองของนักศึกษาในกลุ่มควบคุม.....	55
11 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของค่านิยมต่อการมีวินัยในตนเอง เป็นรายคู่ของ นักศึกษาในกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกกิจกรรม การกระจ่างค่านิยม ในระดับ ก่อนทดลอง ระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผล.....	55
12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีวินัยในตนเองของกลุ่มทดลอง ในระยะติดตามผลจากแบบสั้นเกตพุติกรรมการมีวินัยในตนเอง ช่วงแรก (เช้า).....	56
13 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการวินัยในตนเองของกลุ่มทดลอง ในระยะติดตามผลจากแบบสั้นเกตพุติกรรมการมีวินัยในตนเองช่วงแรก จำแนกเป็น ทางด้านความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา และการปฏิบัติตามกฎระเบียบทองกลุ่ม.....	57
14 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีวินัยในตนเองของกลุ่มทดลอง ในระยะติดตามผลจากแบบสั้นเกตพุติกรรมการมีวินัยในตนเอง ช่วงที่ 2 (เย็น).....	57
15 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีวินัยในตนเองของกลุ่มทดลอง ในระยะติดตามผลจากแบบสั้นเกตพุติกรรมการมีวินัยในตนเองช่วงที่ 2 จำแนกเป็น ทางด้านความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา และการปฏิบัติตามกฎระเบียบทองกลุ่ม.....	58

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
16 การวิเคราะห์ความแปรปรวน.....	77
17 การวิเคราะห์หาค่าอ่านง่ายของแบบวัดการมีวินัยในตนเองจำนวน 30 ข้อ.....	89
18 การวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบวัดการมีวินัยในตนเอง.....	90

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ผลของการใช้กิจกรรมการประจำค่านิยมต่อการมีวินัยในตนเองของนักศึกษาวิทยาลัย เกย์ตรและเทคโนโลยี โครงการเกย์ตรเพื่อชีวิต.....	5
2 แบบสังเกตพฤติกรรมการมีวินัยในตนเอง ช่วงที่ 1 (เข้า).....	40
3 แบบสังเกตพฤติกรรมการมีวินัยในตนเอง ช่วงที่ 2 (เขียน).....	41
4 แบบแผนการทดลอง 2 องค์ประกอบ แบบวัดชั้น 1 องค์ประกอบ.....	42
5 ระยะเวลาการดำเนินการทดลอง.....	45
6 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของค่านิยมต่อการมีวินัยในตนเอง ของนักศึกษาระหว่าง กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนทดลอง ระหว่างหลังทดลองและระยะติดตามผล...	48
7 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของค่านิยมต่อการมีวินัยในตนเองของนักศึกษาในระยะต่างๆ ของการทดลอง ในกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกกิจกรรมการประจำค่านิยม และกลุ่มควบคุม ที่ไม่ได้รับการฝึกกิจกรรมการประจำค่านิยม.....	49
8 การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลอง กับระยะเวลาการทดลอง.....	51
9 คะแนนเฉลี่ยระดับค่านิยมต่อการมีวินัยในตนเอง ของกลุ่มทดลอง ในระยะติดตามผล จากแบบสังเกตพฤติกรรมการมีวินัยในตนเอง.....	59